

ACC. NR. 3213

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

1

Landskap: Skåne Uppteckningsår: 1930
 Härad: Pjäre Adress: Emmanuel Sörman
 Socken: Västra Karup Berättat av: Emmanuel Sörman
 Född år: 1844 i Västra Karup

Uppteckningen rör Palas i "gamla tider".

"En vacker minnalldag i mars 1853.
 var den tidens ägare av "Hans gård" (
 V. Karup) lejndu levit. (Var det till
 en onödig brukade avfärden från hem-
 met ske kl. 11-11.30 för att man skulle
 vara på ord och ställe senast kl. 12.30.
 Var det lejndet till kaffe, levde man vara
 framme ett par timmar senare.)
 Kläder, som ansågs vara för hårt
 slitna och benagna vid kyrktorgsäng,
 de passade till gull, som det då hette.

Skriv endast på denna sida!

Min far var vid dylika tillfällen
i blådd grå vadnalsdräkt, som en
åro tid föunt användt för Rytkobesök.

Mors var iklädd en färskinnestöj
inunder en vartkus och vadnalsstjöl
— seroude på årstiden. En ännu bättre
förvara mors hälsa hade far till hand
en gammal tröja, som mors skalle
sväpade om sig, och hade sedan, i st. f.
sekal, en hättäck över del hela
så voro de klara för färden.

Da mors iuuu de so värfat ha' fars
tröja på sig, hade Jons Celsius i Auga-
lag (Hof), som i något ärende var när-
varande, sagt till honom: "Ja' du tröjan,
de e en go plagg." Jttslagg, så om
överrock och Kappa och s. k. "hätte-
sekal" — sådant var inte brukligt
bland länderna på den tiden.

Frankomma till ort och ställe motto
goss de på bästa sätt. Välkomnatsuppen
inmundigades vid inträdet i stugan.
Därefter blev man anvisad till gäst-
rummet och förmått beträda
med dem, som voro Rouua, och inväntade
Kommande. Merendels brukade en
och annan komma sent. Då den som
Rouua kom in till förestående gäster,
blev han tilldelad för sin försärbrighet
att icke Rouua på sig fram i rätt tid.
Ursäksten blev vanlig, att han hade
ett eller flera Brætur, som de fruga hjäl-
pa där hemma, ty själva förmådde dessa
inte stiga upp. Därpå kunde en an-
nan svara: "Ja får ofta min nabbe
te hjälp, får vi på versket om de
samma så hard (längt) angräpen (en svält)
add fira starka Karar Knappst

Rummet fann man cyff - sin fanns kunn
hånga i lagen sin tinnas li, å sin fann
vi ha försäklit lägga ner na."

Så började vanligen påspråket och
fortgick ofta under måltiderna bland de
männliga gästerna. - Kunde man sitta
i å framtiden, var det där in helt
nytt Konversation. Där talades om
värken, om dynor å puderars hand-
ning, om spårskan och dess fördning
och rening m.m. Sådant, som höv till
en väl ordnad utstyrelse. - Gamla mors-
ter Potta står bredvid och lyssnar en
stund. Så uttrycker hon sina tankar:
"Ja, försök påka bara på de som e
grann, men när du ble gifta, då
blar de å tänka på glöta å mad."
- Ja, nog var det tillräckligt med mat
vid gästakaden Skry endast på denna sida! men av helt

amma bestäffenhed åu vardagar.
Middagsmaten utgjordes wadligen
af Rål uwarter, kura salladen fisk
soppa, som då bereddos endast af
potatis och wit Rål - dock kunde det
nagon gång hända, åu det äwen Janus
morotter. — En uwar amma tinn
me senare saulades gästerna för
Kaffet, som då war färdigt. Vid dylika
tillfällen ficks där en wels lulle eller en
par skorpor, vilket på den tiden köptes
i handelsboden - Råkts nagon gång
hos kanzaren. — Gubbarna drucko
"gökar" af hruuabräunt bräunwin:
flastan örtulerade, och gästerna
förplågade sig på pästa päu. När då,
som de brukade säga, "skyharen" war
borta, blev det en ammas språk. Sam-
talsämnet blev tjänste -

personals uppsförande och behand-
ling. Då ombalades hur ofta och
uttryckligt de "lappat" om deras
drömmar, om förselsresa, vilka
oftast bestodo däri, att de voro som
någon - ville inte stiga upp, då det
 kallades om morgonen, vilket sked-
de kl. 3, 30 eller vid fyra tiden.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

6
3213

Här nedan redogör Samme Sages
man i detta samman för en dag på
gården.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

7

3213

Så Kreaturen blivild stul-
godasudda, var arbetet på loyem suant
full gång med tröskning. Så var det
"daver" (Korta): parv i silk i dricka-
klanning; middagen bestod av ärtor
med Rötter och fläsk, vilket med
måttens plut sparsamt utdelades.
— Än äta Rötter och fläsk till poppsan
beredades intet; första målet var maten
ny Rötter, och då behövdes intet "sovet"
— Sista målet var slumpen, och då be-
hövdes det inte heller. Maten Rötter
allid; på stora mängder, ända räckt
för veckan. Mer afton bestods vanligen
kl. 4.30 med kl. 5. — Så var det att
skära häckelse till Rötter och hästar.

N. 7 var det Krållsmat, bestående
av (majlgröd) mjölgröd, uxtrotad och
stekt - och sedan bar det ut igen till
Kärstistan till N. 9.

Så fick man hålla på med utarbetet,
då väderet var något mindre lämpligt
- även stångkörsl förtom vid den tiden.

Drängar hade vanligen
20 à 25 riksdaler i lön, arbetarkarlarna
4 skilling dagligen. Ackat den, som
det nu kan tyckas, att rättliga dag
lönen, voro arbetare och tjänare på
betätta på i våra dagar.